

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 13CoP/47/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5823200762
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Dubcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2023:5823200762.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Dubcovej a členov senátu Mgr. Zuzany Štolcovej, JUDr. Jána Burika, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: H. O., nar. XX.XX.XXXX, v tomto konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, Odbor sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately so sídlom Námestie A. Bernoláka 381/4, Námestovo 029 01, bytom u pestúnov: D. J., nar. XX.XX.XXXX a K. J., nar. XX.XX.XXXX, pobytom I. XXX/XX, J., dieťa rodičov: matky - O. J., nar. XX.XX.XXXX, pobytom J., I. XXX/XX, otca - H. O., nar. XX.XX.XXXX, t. č. v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok, so sídlom Dončova 6, 034 01 Ružomberok, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/31/2023-39 zo dňa 06. júla 2023

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Námestovo č. k. 3P/31/2023-39 zo dňa 06. júla 2023
p o t v r d z u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa výroku I. návrh otca na zníženie výživného zamietol. Podľa výroku II. o trovách prvoinštančného konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd v odseku 1. poukázal na návrh otca maloletého dieťaťa, ktorým žiadal, aby okresný súd počnúc mesiacom máj 2023 znížil výživné, na platenie ktorého bol zaviazaný posledne rozsudkom okresného súdu sp. zn. 12P/13/2019 dňa 28.08.2019, ktorým rozsudkom bol súčasne maloletý syn zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželov J. a otcovi ako povinnému rodičovi bolo určené platenie výživného vo výške 100 Eur mesačne, ktoré výživné mal platiť na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo. V návrhu otec maloletého dieťaťa uviedol, že dňa 20.01.2021 bol obmedzený na svojej osobnej slobode a momentálne sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, čím sa jeho príjmové možnosti výrazne obmedzili s tým, že doteraz stanovené výživné platil v plnej výške z našetrených peňazí, ktorými už nedisponuje, keďže tieto mu došli a žiadal, aby súd dočasne znížil výživné na minimum, pretože je v zlej finančnej situácii.

3. Okresný súd poukázal na priebeh konania so záverom, že bolo možné o návrhu otca o znížení výživného rozhodnúť na základe podaného návrhu, okresným súdom vykonaného dokazovania, keď samotný osobný výsluch otca ako navrhovateľa v danej veci nebol potrebný, a preto dňa 06.07.2023 okresný súd vykonal pojednávanie v jeho neprítomnosti za aplikácie § 180 CSP.

4. Okresný súd v odsekoch 4., 5., 6. odôvodnenia napadnutého rozsudku uviedol, že na nariadenom pojednávaní matka vyjadrila súhlas s návrhom otca na zníženie výživného. Kolízny opatrovník na nariadenom pojednávaní uviedol, že s návrhom otca na zníženie výživného súhlasí, keďže s týmto návrhom súhlasila matka ako aj pestúni, a to tiež z dôvodu, že otec by mal zarábať vo väzení len 5 Eur. Okresný súd poukázal na rozsah vykonaného dokazovania.

5. Okresný súd mal za zistené, a to z pripojeného spisu sp. zn. 12P/13/2019, že maloletý H. O. bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti manželov J., pričom obaja rodičia boli zaviazaní prispievať na jeho výživu, a to na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo, matka vo výške minimálneho výživného a otec vo výške 100 Eur mesačne. V dobe tohto posledného rozhodovania súdu o výživnom otec pracoval v Nórsku v mäsokombináte, pričom z obsahu spisu ani zo samotného rozsudku nevyplývala skutočná výška otcovho príjmu v tejto dobe, ale súd pri určení výšky výživného vychádzal z otcom tvrdenej skutočnosti, že otec v Nórsku reálne pracuje, mzdová úroveň v Nórsku je vyššia ako na území Slovenskej republiky, a preto bolo určené výživné 100 Eur mesačne. K súčasným pomerom na strane maloletého dieťaťa okresný súd uviedol, že v čase posledného rozhodovania okresného súdu dieťa bolo vo veku 1 rok, v súčasnosti je dieťa vo veku 4 rokov, starostlivosť o neho vykonávajú manželia J., ktorí v podaní doručenom okresnému súdu dňa 03.07.2023 (č.l. 31 spisu) vyjadrili, že len náklady na maloleté dieťa, ktoré evidujú, sú vo výške mesačne 20 Eur, poplatok za škôlku a stravu 50 Eur, papuče 2x ročne 40 Eur, koncerty, fotografovanie 30 Eur ročne, hygiena 20 Eur ročne. Ostatné náklady na stravu, oblečenie, výlety, hračky, doktorov a lekárne neevidujú. K súčasným pomerom na strane otca okresný súd uviedol, že nielen z jeho návrhu, ale aj z hlásenia zmien Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok zo dňa 05.04.2023 (č.l. 2 spisu) ako aj z odpisu Registra trestov zo dňa 06.06.2023 (č.l. 15 spisu), tiež z vyjadrenia tohto ústavu zo dňa 13.06.2023 (č.l. 21 spisu) bolo preukázané, že otec maloletého dieťaťa sa nachádza v ústave vo výkone trestu odňatia slobody, a to od 20.01.2021 a pravdepodobný koniec trestu by mal byť 16.09.2033, z dôvodu spáchania obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), § 2 Trestného zákona, kde mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody na 10 rokov a zároveň aj ochranné protitoxikomanické liečenie a liečenie ambulantné. Otec maloletého dieťaťa je v danom ústave od 25.01.2023 pracovne zaradený a poberá pracovnú odmenu v rôznej výške, a to od sumy 1 Eur po sumu 10,16 Eur mesačne, v závislosti od počtu odpracovaných dní (č.l. 22, 23 spisu).

6. Okresný súd poukázal na ustanovenie § 28 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine a dospel k záveru, že návrh otca na zníženie výživného nebol opodstatnený.

7. Okresný súd uviedol, že ustanovenie § 78 ods. 1 Zákona o rodine predstavuje výnimku zo zásady nezmeniteľnosti súdnych rozhodnutí, ktorá vyžaduje, aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo len vtedy, ak ide o zmenu závažnejšieho charakteru. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu pomerov. Okolnosti, ktoré by mohli byť podkladom pre zmenu výživného, budú preto dôvodom na zmenu rozhodnutia len v prípade, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov. Relevantnosť zmeny sa zisťuje porovnaním tvrdených a preukázaných nových pomerov s pôvodnými pomermi.

8. Okresný súd poukázal na predmet konania o zníženie výživného na maloleté dieťa. K zmene rozhodnutia o výživnom môže súd pristúpiť len vtedy, ak sa podstatne zmenia pomery na strane oprávnenej osoby alebo na strane povinných osôb. Pri rozhodovaní o zmene výživného súd porovná okolnosti dôležité pre určenie výživného, a to v čase skoršieho rozhodnutia ako aj nového rozhodnutia a zisťuje sa, či sa podstatne zmenili, a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá privodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Okresný súd vyjadril, že pomery na strane otca maloletého dieťaťa sa v porovnaní s jeho pomermi v čase posledného rozhodovania súdu o výživnom značne zmenili, a to tak pokiaľ ide o výšku dosahovaného príjmu, ako aj pokiaľ ide o možnosti otca tento príjem si zabezpečiť. Okresný súd podľa výsledkov dokazovania mal preukázané, že otec sa sám svojou protispoločenskou činnosťou pripravil o možnosť vykonávania pracovnej činnosti, z ktorej by mu plynuli finančné prostriedky, ktoré by bolo možné použiť aj na výživu maloletého dieťaťa. Okresný súd bol názoru, že za týchto okolností by bolo v rozpore so zákonom ako aj dobrými mravmi, ak by došlo k zníženiu výživného za takéhoto stavu, a to aj za situácie, keď výživné by mal otec platiť na účet štátu prostredníctvom štátneho orgánu na to určeného, keďže podľa názoru okresného súdu nie je povinnosťou štátu v takýchto prípadoch bezvýhradne prispievať na výživu dieťaťa

v náhradnej osobnej starostlivosti v tom rozsahu, že by tento suploval za otca jeho vyživovaciu povinnosť, ktorá otcovi zostáva v celom rozsahu zachovaná a môže sa meniť iba jej prípadná výška, keď sa otec o možnosť objektívne dosahovať príjem sám svojou protispoločenskou činnosťou pripravil, a preto tento návrh ako nedôvodný zamietol.

9. O trovách prvoinštančného konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, pretože okresný súd nemal za to, že by boli splnené podmienky vyjadrené v ustanovení § 55 CMP.

10. Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. Vyjadril, že skutočnosť, že sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody je splnením zákonných podmienok na zníženie výšky výživného na maloletého podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, pretože sa dokázateľne zmenili pomery na jeho strane ako otca zaviazaného vyživovacou povinnosťou. Možnosti príjmov vo výkone trestu sú značne obmedzené, ale i napriek tomu pracuje a výška jeho príjmu bola zdokumentovaná podľa č.l. 22, 23 spisu. Uviedol, že si plne uvedomuje dôvody jeho pobytu vo výkone trestu odňatia slobody, avšak nejedná sa o dobrovoľné pripravenie sa o možnosť vykonania pracovnej činnosti, z ktorej by mu plynuli finančné prostriedky na uspokojenie vyživovacej povinnosti, a preto nie je možné dôvodiť jeho protispoločenskou činnosťou pri zamietnutí jeho návrhu na zníženie výživného. Otec maloletého dieťaťa uviedol, že s návrhom na zníženie výživného súhlasil kolízny opatrovník, matka ako aj pestúni maloletého, avšak okresný súd na túto skutočnosť neprihliadol. Ako otec maloletého dieťaťa sa nesnaží zbaviť vyživovacej povinnosti nastálo, ale iba do doby jeho pobytu vo výkone trestu, keďže voči pestúnom maloletého syna má morálny dlh, ak sa oňho nestará ani on ani jeho matka a po prepustení opätovne požiada súd o zvýšenie výživného. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok okresného súdu zrušil a jeho návrhu na zníženie výživného na maloletého vyhovel.

11. Odvolanie otca maloletého bolo zaslané matke maloletého dieťaťa, kolíznemu opatrovníkovi, a to podaním okresného súdu zo dňa 07.08.2023 (č.l. 48 spisu) s možnosťou vyjadrenia sa k nemu v lehote 10 dní, ktorú možnosť nevyužila ani matka maloletého dieťaťa a ani kolízny opatrovník.

12. Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe včas podaného odvolania otcom maloletého preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu za aplikácie ust. § 65, § 66 CMP postupom bez nariadenia pojednávania, keďže neboli splnené podmienky pre nariadenie pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario, ak nebolo potrebné doplniť, resp. zopakovať dokazovanie, nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem a verejným vyhlásením rozsudku krajským súdom za rešpektovania ust. § 219 ods. 1, 3 CSP bol rozsudok okresného súdu potvrdený ako vecne správne rozhodnutie podľa § 387 ods. 1 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

13. K procesnému postupu krajského súdu, ktorý prejednal odvolanie otca maloletého bez nariadenia pojednávania, sa poukazuje na uznesenie Krajského súdu v Žiline č.k. 13CoP/47/2023-52 zo dňa 26.09.2023, keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku krajským súdom bolo oznámené na úradnej tabuli Krajského súdu v Žiline v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením, v zmysle vyššie uvedeného uznesenia krajského súdu dňa 26.09.2023 a na webovej stránke Krajského súdu v Žiline.

14. Primárne krajský súd uvádza, že na základe podaného odvolania otcom maloletého dieťaťa bol posudzovaný rozsudok okresného súdu a na základe nižšie uvedených prijatých záverov, zhodnotení, krajský súd dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého nebolo dôvodné, preto rozsudok okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie.

15. Otec maloletého dieťaťa v podanom odvolaní kládol dôraz na to, že toho času sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, z ktorého dôvodu má za to, že boli splnené zákonné podmienky na zníženie výšky výživného na maloleté dieťa podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, keďže podľa odvolateľa sa zmenili jeho pomery za stavu, že možnosti jeho príjmov vo výkone trestu sú značne obmedzené, pričom výška príjmu bola zdokumentovaná podľa listín nachádzajúcich sa na č.l. 22, 23 spisu. Otec maloletého dieťaťa mal za to, že nie je možné v súvislosti s jeho návrhom na zníženie výživného a zamietnutím tohto návrhu okresným súdom dôvodiť len jeho protispoločenskou činnosťou, ak navyše s jeho návrhom súhlasil kolízny opatrovník, matka ako aj pestúni maloletého, na čo okresný súd neprihliadal.

16. Z obsahu spisového materiálu krajskému súdu bolo zrejmé, že otec maloletého dieťaťa podal návrh na zníženie výživného z dôvodu, že momentálne je vo výkone trestu odňatia slobody, a tým jeho príjmové možnosti sa výrazne obmedzili. Žiadal zníženie výživného na minimum, pretože sa nachádza v zlej finančnej situácii.

17. Okresný súd podľa výpisu z Registra trestov Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (č.l. 15 spisu) mal za zistené, že otec maloletého dieťaťa bol na základe právoplatného rozsudku Okresného súdu Galanta sp. zn. 17T 42/2021 zo dňa 06.07.2022 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Trnava sp. zn. 5To 87/2022 zo dňa 13.10.2022 odsúdený na nepodmienečný trest odňatia slobody na 10 rokov pre spáchanie obzvlášť závažného zločinu podľa § 172 ods. 1 písm. c), d), § 2 Trestného zákona účinného do 30.04.2022. Podľa hlásenia Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ružomberok (č.l. 2 spisu) sa otec maloletého dieťaťa od 20.01.2021 nachádza vo výkone trestu odňatia slobody a pravdepodobný koniec trestu bude dňa 16.09.2033. Okresný súd vecne správne postupoval pokiaľ sa zaoberal aj výškou príjmu otca maloletého dieťaťa, ktorý je vo výkone trestu od 25.01.2023 pracovne zaradený a poberá pracovnú odmenu v rôznej výške, a to od sumy 1 Eur po sumu 10,16 Eur mesačne, v závislosti od počtu odpracovaných hodín (č.l. 22, 23 spisu).

18. Podľa pripojeného spisu Okresného súdu Námestovo sp. zn. 12P/13/2019 maloletý H. O. bol rozsudkom Okresného súdu Námestovo č. k. 12P/13/2019-58 zo dňa 02. júla 2019 zverený do spoločnej náhradnej osobnej starostlivosti manželov J., pričom obaja rodičia maloletého dieťaťa tak matka ako aj otec maloletého dieťaťa boli zaviazaní prispievať na jeho výživu, otec vo výške 100 Eur mesačne vždy k 15. dňu v mesiaci vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Námestovo. Rozsudok Okresného súdu Námestovo sa stal právoplatný 28.08.2019.

19. Po zistení týchto skutočností okresný súd poukázal na rozhodujúce zákonné ustanovenia, a to § 28 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 4, 5, § 75 ods. 1, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine. Okresný súd správne postupoval pokiaľ pri rozhodovaní a následne odôvodnení napadnutého rozhodnutia, svoju pozornosť zamerlal na otcom maloletého dieťaťa tvrdené skutočnosti, ktoré mali zakladať zmenu pomerov na strane otca v takom rozsahu, že podľa názoru otca boli dôvodom pre novú úpravu jeho vyživovacej povinnosti, a to na jej zníženie. Okresný súd založil svoje rozhodnutie na konštatovaní, že pokiaľ na strane otca maloletého dieťaťa nastala zmena pomerov v dôsledku ktorej nemá stály príjem, túto situáciu si otec spôsobil sám svojím konaním, a preto okresný súd sledujúc najlepší záujem maloletého dieťaťa na umiestnenie otca vo výkone trestu odňatia slobody prihliadnuť nemohol. Odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci, ak mal za to, že v okolnostiach prejednávanej veci neboli splnené podmienky na zníženie výživného na maloleté dieťa zo strany otca. Odvolacie námietky otca ani obsah spisu neboli podkladom pre privodenie zmeny napadnutého rozsudku okresného súdu, pretože ani v odvolacom konaní neboli preukázané také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. V rámci právneho posúdenia tak zo strany okresného súdu ako aj odvolacieho súdu bolo namieste vziať do úvahy tú podstatnú okolnosť, že do aktuálnej situácie sa otec maloletého dieťaťa dostal sám, úmyselným protiprávnym konaním, za ktoré bol právoplatne odsúdený a v čase rozhodovania okresného súdu sa nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody. Okresný súd vecne správne postupoval pokiaľ uvádzaný dôvod otca maloletého dieťaťa, a to, že toho času sa nachádza vo výkone trestu odňatia slobody, nevyhodnotil ako dôvod pre zníženie vyživovacej povinnosti, pokiaľ si umiestnenie do výkonu trestu odňatia slobody otec zapríčinil výlučne sám. V zhode so záverom okresného súdu preto možno konštatovať, že na strane otca maloletého dieťaťa nedošlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie vyživovacej povinnosti, pretože pokiaľ by otec maloletého dieťaťa nebol právoplatne odsúdený a následne nenastúpil výkon trestu odňatia slobody, bol by dosahoval príjem vo výške, ktorý bol zisťovaný v čase poslednej úpravy výživného v sume 100 Eur mesačne podľa rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 12P/13/2019-58 zo dňa 02. júla 2019 (potencialita príjmu).

20. K správnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu sa poukazuje aj na rozhodovaciu činnosť odvolacích súdov, Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného (rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo/236/2018 zo dňa 20.02.2019). I napriek tomu, že otec maloletého dieťaťa v súčasnosti nemá pravidelný príjem, sám sa pripravil o možnosť dosahovať pravidelný príjem a samotný výkon trestu odňatia slobody nemožno považovať za takú zmenu pomerov, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného. Otec maloletého dieťaťa sa v dôsledku svojho konania sám pripravil o možnosti aktívne sa zúčastniť pracovného procesu a dosiahnuť pravidelný príjem, z ktorého

by si plnil aj vyživovaciu povinnosť. Súdna prax konštatovala, že pokiaľ sa rodič zbavil svojím úmyselným konaním, kvôli ktorému na neho bola uvalená väzba alebo uložený trest odňatia slobody, objektívnej možnosti plniť si svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu dieťaťu, nemožno túto skutočnosť vykladať na ľarchu výživou odkázaného dieťaťa.

21. Pokiaľ aj otec maloletého dieťaťa v odvolaní poukazoval na to, že so znížením výživného vyjadril súhlas kolízny opatrovník, matka maloletého dieťaťa a pestúni maloletého dieťaťa, tak krajský súd zdôrazňuje to, že plnenie vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa za stavu, že otec maloletého dieťaťa pre svoje úmyselné konanie bol odsúdený na trest odňatia slobody, a tým sa zbavil objektívnej možnosti plniť svoju vyživovaciu povinnosť voči svojmu maloletému dieťaťu, nie je možné pričítať na ľarchu tohto dieťaťa, ktoré podľa článku 32 ods. 2 Listiny má základné právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť. Opačný výklad by viedol k dôsledkom, že rodič výkonom trestu odňatia slobody by sa bez ďalšieho „zbavil“, resp. „mohol zbaviť“ vyživovacej povinnosti voči svojmu maloletému dieťaťu.

22. Podľa názoru krajského súdu okresný súd svojím rozhodnutím prihladol aj na súdnu prax, a to na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 236/2018 zo dňa 20. februára 2019, podľa ktorého „Skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potenciality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce“. Nebol preto rozhodujúci faktický príjem otca maloletého dieťaťa počas výkonu trestu odňatia slobody, ale príjem, ktorý by ako rodič reálne mohol dosahovať, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity. V zhode so záverom okresného súdu sa uvádza, že na vyhoviecie návrhu otca maloletého dieťaťa na zníženie výživného nebola preukázaná podstatná zmena pomerov, ak ňou bez ďalšieho nie je len to, že otec maloletého dieťaťa sa v dôsledku svojho konania nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/2007). Nebola preukázaná zmena pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a to taká, ktorá by mala upraviť výšku vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa. Výkon trestu odňatia slobody otcom maloletého dieťaťa sám o sebe nie je hodnotený ako podstatná zmena pomerov pre zníženie vyživovacej povinnosti otca maloletého dieťaťa. Inými slovami vyjadrené krajským súdom, výkon trestu odňatia slobody nemožno považovať za okolnosť, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného z dôvodu straty príjmu, a to najmä z dôvodu, že trestné stíhanie a výkon trestu si otec maloletého dieťaťa zapríčinil sám. Krajský súd dodáva, že je mu zrejmý rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5CdoR/6/2023 zo dňa 27.04.2023 (rozhodnutie sa týka zvýšenia výživného nie zníženia výživného), avšak okolnosti danej sporovej veci, a to zohľadnenie pracovného zaradenia otca maloletého dieťaťa počas výkonu trestu odňatia slobody, princíp potenciality, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, t.j. reálnych príjmov povinného rodiča a posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti, pri ktorom určení sa vychádzalo z potenciálnych možností otca maloletého dieťaťa, krajský súd nezistil priestor na iné rozhodnutie ako urobil napadnutým rozsudkom okresný súd, preto vo vyvolanom odvolacom konaní bolo jeho rozhodnutie potvrdené ako vecne správne.

23. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, keďže neboli zistené dôvody postupu podľa § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa ust. § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa ust. § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa ust. § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa ust. § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa ust. § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa ust. § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa ust. § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa ust. § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa ust. § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa ust. § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.